



## Oponentský posudek bakalářské práce

**Název práce:** Školní žákovská šikana a problém mlčící většiny

**Autor práce:** Veronika Kadlecová

**Obor studia:** Sociální a charitativní práce

**Vedoucí práce:** doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.

**Posudek vypracoval:** Mgr. Michal Novotný

**Datum:** 14. 5. 2018

### Formální a obsahová stránka bakalářské práce

Autorka si pro svou práci zvolila téma, které v současné době nabývá na aktuálnosti, neboť výskyt šikany ve školách i na pracovištích v České republice se rok od roku zvyšuje, nebo alespoň se o ní stále více mluví a programy cíleně zaměřené na potírání šikany už v zárodku jsou součástí náplně výchovných poradců, psychologů a preventistů na školách po celé ČR. Autorka se zaměřila na šikany z trochu odlišného úhlu, nezajímala se primárně o agresora/šikanéra ani oběť šikany, ale zaměřila se na „mlčící většinu“ a etický rozměr celého jevu, zejména u pasivních účastníků šikany. Velmi poctivě v teoretické části zpracovala všechny existující typy a formy šikany, její motivy, příčiny, znaky a podmínky, za jakých se vyskytuje, včetně jejích nových projevů třeba na pracovišti, kde se uchytily slušivé anglické názvy *mobbing*, *bossing* a *staffing*. (Zde bych si snad jen troufl autorku opravit ve spellingu slova *staffing*, které označuje agresivitu podřízených vůči vedoucímu. Ona uvádí *stuffing*, což znamená obvykle *nádivka*.)

Pisatelka přepečlivě vybrala a sestavila profil sociální skupiny a její dynamiku a rovněž podala psychologickou charakteristiku žáka 2. stupně ZŠ. Část věnovala i ctnostem a etickým aspektům šikany. Obecně ji musím pochválit, neboť v celé teoretické části nasmírně pečlivě a korektně pracuje s odbornou literaturou, cituje obdivuhodné množství relevantní odborné literatury a rovněž stylisticky a gramaticky je naprosto bezchybná.

Potom ovšem přijde vrchol její práce – kvalitativní výzkum. Jde o velmi poutavé, autentické, otevřené a poučné výpovědi respondentů – účastníků šikany na ZŠ, kteří s odstupem času hodnotí svůj osobní podíl na prožité školní šikaně. Morální kocovina, která přichází s odhalováním vlastní spoluúčasti na šikaně, i když jde „pouze“ o pasivní přihlížení v rámci mlčící většiny, je vskutku zajímavá a působivá. Autorce se dokonce povedlo rozklíčovat i odlišné prožívání pocitů studu a viny u mužů a u žen, to jsou rovněž cenná zjištění. Citová oploštělost mužů se projevuje zapíráním viny, bagatelizováním šikany, sebeomlouváním a snižováním míry osobní zodpovědnosti, zatímco empatické ženy, i když jen zdráhavě, přece jen přijímají spoluzodpovědnost, pociťují stud a některé se s lítostí doznávají k spoluvině. Nicméně z úst jednoho respondenta zazněl názor, s nímž má vlastní zkušenost rezonuje, že občas „...lidi, kteří se se šikanou zvládli nějak vyrovnat, to posílilo.“



Teologická  
fakulta  
Faculty  
of Theology

Jihočeská univerzita  
v Českých Budějovicích  
University of South Bohemia  
in České Budějovice

**Závěr:**

Této skvělé bakalářské práci se po obsahové, formální ani stylistické stránce nedá nic vytknout (snad až na pár překlepů v prepisech rozhovorů). Pochválil bych i rozsah a precizní poznámkový aparát, přehledné přílohy a bezchybný angl. abstrakt. Bez váhání navrhuji hodnocení „**výborně**“.

*Novotný*